

de medfører en forringelse af adoptivforældrenes egnethed.

2. Samlivets varighed

Det er vigtigt, at adoptanternes samliv er stabilt, således at adoptivbarnet ikke kommer til at opleve skilsmisse. Samlivets stabilitet øges kun minimalt (hvis den overhovedet øges) ved at sætte samlivsgrænsen til 5 år i stedet for de foreslåede 2 år. Dette kan sandsynliggøres ud fra Separations- og skilsmisseundersøgelsen af 1971, jfr. Statistiske efterretninger, 15. jan., 65. årgang 1973. Skønmæssigt vil risikoen for, at adoptivbarnet oplever skilsmisse, reduceres med 0,5-1 pct. Dette er endog et maksimumskøn, idet skilsmisseundersøgelsen omhandler et bredt udsnit af ægteskaber - såvel stabile som instabile. Ansøgere til adoptivbørn bliver imidlertid netop undersøgt med hensyn til forholdets stabilitet.

Ved døgnplejetilladelse stilles der ikke krav om en given samlivslængde, derimod til forholdets stabilitet, som vurderes ved en konkret undersøgelse.

Med de nuværende krav til samlivets varighed og adoptanternes alder vil mange adoptanter kun kunne opnå at adoptere ét barn, uagtet adoptionsudvalget i betænkning III, nr. 775/1976 går imod et-barnsprincippet.

At kræve 5 års samliv, inden adoption må finde sted, er i stærkt misforhold til familier med biologiske børn, hvor det første barn ofte ankommer inden 5 års samliv.

I Sverige, Tyskland, Canada og USA findes ingen krav om samlivslængde. Dette findes heller ikke i England, men man ser helst, at samlivet har været mere end 2 år. I Holland kræves ikke en bestemt samlivslængde inden plejeanbringelse med henblik på, at adoption kan finde sted. Derimod udstedes den endelige godkendelse til adoption først efter 5 års samliv. For de øvrige lande nævnt under aldersgrænser er det ikke lykkedes at få oplysninger om samlivsgrænser. Der er formentlig ingen.

3. Civilstand

Ugifte samlevende er en samlivsform, der forekommer stadig hyppigere. Der gives i vid udstrækning døgnplejetilladelse til samlevende par. Det er ikke i pagt med tiden at forbyde ugifte samlevende at adoptere. I juridisk henseende vil kun den ene part af 2 ugifte samlevende få tilkendt adoptionsretten. Hvis adoptanterne skilles, er barnets juridiske tilhørsforhold således afgjort på forhånd.

Det er ganske få enlige, der hidtil har fået tilladelse til at adoptere. Landsforeningen Adoption og Samfund har skønmæssigt kendskab til 40-50 enlige adoptanter. Dette svarer til forholdene i Sverige, hvor enlige kun udgør 0,8 pct. af de adoptionsøgende. Alle er kvinder. Det er fælles for disse enlige, at de besidder specielle kvalifikationer, der bevirker, at de faktisk kan gøre det ud for et forældrepar. Der er kun givet tilladelse til enlige, når forundersøgelsen har vist, at disse kvalifikationer var til stede.

Det er forkert at sidestille disse enlige med ufrivilligt enlige. Det er karakteristisk for de enlige adoptanter, at de bl. a. på grund af deres bekendtskabskreds og familié langtfra lever isoleret, men at de kan give barnet tilknytning til en kreds af faste støttepersoner.

Der gives døgnplejetilladelse til velkvalificerede enlige. I Sverige kan enlige adoptere. De hidtidige (før 1. november 1976) retningslinjer for enliges adoptionstilladelser har været velfungerende, og der findes ikke belæg for at udelukke enlige fra at adoptere, hvis de opfylder disse specielle krav om særlig egnethed.

I Sverige, Tyskland, England, Frankrig, Belgien og USA kan enlige adoptere.

4. Antal børn

Adoptionsnævnet måtte lempe sin hidtidige praksis (indført den 1. november 1976) efter at være gjort opmærksom på den europæiske konvention, hvorefter man ikke ved lov må begrænse antallet af adoptivbørn i familien. Praksis ved nævnets afgørelser er nu ifølge cirkulæreskrivelse nr. 1/77 af 18. marts 1977, at »godkendelse (til barn nr. 3 eller mere) må fordrer kvalifikationer udover de sædvanlige. Godkendelse til adoption bør derfor i sådanne tilfælde ikke meddeles uden en særdeles nøje vurdering af ansøgerfamilierne, i hvert fald omfattende børnepsykiatriske undersøgelser, og der bør til familierne stilles særlige krav, der må stige betydeligt i takt med den samlede familiestørrelse.« Hvis familien fortsat trods dette fastholder sit ønske om at adoptere, kan samrådene ikke afvise en forundersøgelse. Opfylder forældrene ikke ét eller flere af de øvrige generelle krav, opfordrer nævnet i samme skrivelse samrådene i amternes socialcentre til at afvise forundersøgelse på dette grundlag. I øvrigt en udtalelse, der bekræfter adoptionsnævnets holdning, nemlig at opfylder adoptanterne ikke de generelle krav, bør man afvise forundersøgelse alene på det grundlag. Det fremgår af denne skrivelse, at nævnet har den